

Előterjesztő:

Kósa Lajos

Tárgy:

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009. évi költségvetésének koncepciója és egyes önkormányzati rendeletek módosítása

Iktatószám:

/2008.

Ügyintéző:

Kovács Lászlóné

Melléklet:

- az előterjesztés mellékletei:

1. számú melléklet

2. számú melléklet

3. számú melléklet

4. számú melléklet

5/A. számú melléklet

5/B. számú melléklet

5/C. számú melléklet

5/D. számú melléklet

6. számú melléklet

7. számú melléklet

8. számú melléklet

9. számú melléklet

10. számú melléklet

- a határozat melléklete:

Vagyongazdálkodási koncepció

- a luxusadó helyi szabályairól szóló 3/2006. (II.24.) rendelet-módosítás tervezete

- a hatályos 3/2006. (II.24.) rendelet

- az étkezésről és az igénybevételért fizetendő intézményi térítési díjakról szóló 1/2004. (I.30.) Kr. rendelet-módosítás tervezete

- a hatályos 1/2004. (I.30.) Kr. rendelet

Feladatot jelent:

A Polgármesteri Hivatal Valamennyi Főosztály és Osztályvezetője

részére

Véleményező bizottság:

A Közgyűlés valamennyi bizottsága
MKKSZ Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal Szakszervezeti Bizottsága
Debreceni Önkormányzat Érdekegyeztető Fóruma
Szakszervezeti Kerekasztal
HBm-i Kereskedelmi és Iparkamara
HBm-i Területi Agrárkamara
Kisebbségi Önkormányzatok

Törvényességi véleményezés ideje:

2008. november 25.

Törvényességi ellenőrzést végezte: dr. Vincze Nóra

Tisztelt Közgyűlés !

Az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. Törvény 70. §-a értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-ig nyújtja be a képviselő testületnek.

A koncepció tartalmára vonatkozó kötelező központi előírás nincs, tehát annak tartalmát az önkormányzatok maguk állapítják meg, elvégezve a 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendeletben előírt feladatokat. A koncepció készítés célja az, hogy bemutassa a következő évek várható pénzügyi kondícióit, ennek alapján meghatározza a feladatok sorrendjét, és útmutatást adjon a tervezés menetére.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetési törvény-javaslat (T/6380. számú törvényjavaslat) előterjesztésre került az általános és fejezetenkénti részletes indoklással együtt, szeptember 29-én. Ezen túlmenően október 18-án benyújtásra került a T/6572. számú törvényjavaslat a „Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról”. Ezt követően került október 18-án benyújtásra a T/6571. számú törvényjavaslat a „Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről”.

Mindezek után a Pénzügyminisztérium november 2-án „Pénzügyminisztérium előterjesztése az Országgyűlés Költségvetési, pénzügyi és számvevőszéki bizottsága részére a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetés törvényjavaslatának módosításáról.”

Mi a három javaslat benyújtásának oka és miben térnek el a javaslatok?

A költségvetési törvényjavaslat összeállításánál a kormányzat saját gazdaságpolitikájának elemzése alapján – így elsősorban a 2008. évi célkitűzések teljesülését illetően – határozza meg a következő évi várható lehetőségeket, a fejlődés volumenét, irányát, mértékét. A T/6380. számú törvénytervezet a GDP növekedését 3 %-ban, az infláció mértékét 4,3 %-ban határozta meg. Ezen mutatókra alapozva tervezte meg a bevételeket, kiadásokat és a költségvetési hiányt.

A törvénytervezet adatai nem a valós gazdasági helyzetet értékelve készültek, így azt reálisnak nevezni nem lehetett. Az egyeztetések során már egyértelművé vált, hogy a pénzügyi válság alapvetően más helyzetet teremtett, ennek kihatásaival mindenképpen számolni kell.

A második változat – az elhangzott kritikákat is figyelembe véve – tekintettel volt a bekövetkezett változásokra, de még mindig optimista módon közelítette meg a helyzetet.

Mi is történt valójában? (Egy nagyon rövid összefoglaló a megjelent értékelésekből.)

A globális pénzügyi válságot a másodrendű amerikai jelzálog kölcsön adások törlesztési képességével kapcsolatos aggodalmak okozzák. Milliók mentek bele olyan jelzálog konstrukcióba, amelyekről később kiderült – a kedvezményes törlesztési időszak lejártával –, hogy valójában nem engedhették volna meg maguknak. Ezeket a kötelezettségeket még a tömeges törlesztési gondok felmerülése előtt a bankok különböző súlyozással származékos befektetési termékbe csomagolták, értékesítették. Az amerikai ingatlan-piac megingása nyomán e termékek ára összeomlott, a befektetők rosszul jártak, a terjesztő bankok is pórul jártak, mert hatalmas mennyiségű elértéktelenedett adósság konstrukció ragadt bent. A rövidtávú likviditási gondok is felerősödtek, a bizalom megingott, a bankok egymásnak sem

nyújtottak finanszírozást. A bizalmi válságot erősítette a pénzügyi intézményeket ért veszteség nagysága és eloszlása. Az idei év tavaszán a befektetési bankok tőkeáttételének leépítése miatti eszközadási problémák a likviditás további szűküléséhez vezettek. 2008. nyarán a Freddie Mac és a Fannie Mae fizetőképességi problémái felszínre kerültek. Szeptemberben a Lehman Brothers csődje és az AIG tőkebevonási problémái, majd számos amerikai bank összeolvadási kényszere felerősítették a bizalmi válságot. A dollár bankközi piaci kiszáradtak, a kamatlábak történelmileg magas szintre emelkedtek. Számos nagy európai banknak is szüksége van dollár likviditásra, így a nyugtalanság, bizalmatlanság, zavar megjelent az euró bankközi piacon is. Ez érintette a hazai pénzpiacokat is. Szigorodnak a hitelhez jutás feltételei, növekszik a hitelek kockázata, a forrásköltségek emelkedése miatt emelkedik a kamat, mindez a gazdasági növekedés nagymértékű visszaeséséhez vezet. A kedvezőtlen nemzetközi környezet miatt a hazai növekedés kilátásai is romlanak. Mivel hazánkban a pénzügyi és a külkereskedelmi integráció foka magas, ezért nem tudjuk a hatások alól kivonni magunkat. Ilyen nemzetközi pénzügyi helyzetben indokolt elvárás a pesszimista tervezés.

A T/6571. számú törvényjavaslat még mindig GDP növekedéssel számolt (1,2 %) és erre építette a 2009. évi bevételek, kiadások és a költségvetési hiány összegét.

Ahogy a pénzügyi válság egyre nyilvánvalóbbá vált és egyértelmű lett, hogy Magyarországot súlyosan fogja érinteni, jutott el oda a tervezés, hogy november 2-án a Pénzügyminisztérium beterjesztette a harmadik változatot (ennek indoklását az **1. sz. melléklet** tartalmazza).

A három változat:

	Eredeti	2. változat	3. változat
GDP növekedés %	3	1,2	- 1
GDP értéke folyó áron (milliárd Ft)	29.110	28.490	27.690
Fogyasztói árindex	4,3	3,9	4,5
Beruházási hányad (GDP %-ában)	21,1	21,1	20,8
Háztartások fogyasztása	1,9	0,3	- 3,1

(a további mutatókat a **2. sz. melléklet** rögzíti)

A költségvetési javaslatok főbb adatai:

	millió Ft		
Törvényjavaslat száma	Bevétel	Kiadás	Hiány
T/6380. első változat	8.520.130,3	9.375.785,0	855.654,7
T/6571. második változat	8.457.930,6	9.231.267,1	773.336,5
- harmadik változat	8.270.032,2	8.933.772,1	663.739,9

A harmadik változat az eredeti költségvetéshez képest 250.098,1 millió Ft-tal kevesebb bevételt, 442.012,9 millió Ft-tal kevesebb kiadást és így 191.914,8 millió Ft-tal kevesebb hiányt rögzít.

Az indoklás kifejti, hogy egy pesszimista forgatókönyvből indokolt kiindulni és csak olyan eszközökkel, cselekvésekkel számolni, melyek a legrosszabb kimenet mellett is rendelkezésre állnak.

A következő változásokat vették figyelembe:

- A növekedési lehetőségek a következő évben az eddig feltételezetttnél sokkal nagyobb mértékben beszűkülnek
  - a háztartások fogyasztása 3 % körüli mértékben csökken. (Hitelfelvételek drágulása, lehetőségek szűkülése, létszámcsökkenés, reálbércsökkenés hatására),
  - a beruházások a korábbi 4 %-os növekedés helyett „némileg” szűkülnek,
  - exportlehetőségek jelentősen csökkennek, csak megközelíteni tudja a 4 %-ot.
- Így a GDP növekedésére nem lehet számítani (az MNB prognózisa augusztusban még 2,6 %-os növekedést prognosztizált!)

Mindhárom költségvetési tervezet változat esetében elvégeztük a Debrecen városát megillető állami támogatások/hozzájárulások próbaszámítását, az összehasonlítható adatok érdekében azonos ellátotti létszámmal számoltunk (2008. évi adatok). Nem vettünk figyelembe az SZJA helybenmaradó összegénél növekedést, de azonos összegű SZJA kiegészítéssel számoltunk, a szociális ellátásoknál a „pénzbeni szociális ellátás” jogcímen azonos összeget állítottunk be. Így a 2008. évi állami támogatás/hozzájárulás az alábbiak szerint alakult:

Törvényjavaslat száma	Önkormányzati támogatás változása
T/6380. első változat	+ 701.725
T/6571. második változat	+ 983.596
- harmadik változat	- 417.497

Mindhárom esetben a 2008. évi támogatásokhoz viszonyítottunk, ebből most az tűnik ki, hogy az önkormányzat és a többi önkormányzat is még a tavalyi támogatást sem kapja meg. A jelenlegi helyzet megítéléséhez jó tájékoztatás ad az alábbi táblázat.

Ezer Ft-ban

	2003. év (E Ft)	2004. év (E Ft)	2005. év (E Ft)	2006. év (E Ft)	2007. év (E Ft)	2008. év (E Ft)
SZJA helyben maradó része	2 166 860	2 529 191	2 673 636	2 680 399	2 361 467	2 625 064
SZJA kiegészítés	1 434 103	1 299 659	1 393 752	1 144 006	1 384 122	1 175 181
Közüktatási feladatok támogatása	10 271 470	10 835 964	11 303 148	10 866 527	10 527 913	10 104 704
Bölcsoidei ellátás	206 131	220 155	284 678	291 700	359 100	362 032
Közművelődési feladatok	232 668	240 720	254 266	241 101	234 078	233 346

	2003. év (E Ft)	2004. év (E Ft)	2005. év (E Ft)	2006. év (E Ft)	2007. év (E Ft)	2008. év (E Ft)
Szoc és gyermekjóléti feladatok támogatás	2 344 803	2 338 787	2 199 130	2 160 994	2 306 625	2 490 670
Lakáshoz jutás feladatai	257 156	262 291	275 255	275 867	277 592	0
Települési igazgatási, kommunális és sportfeladatok	472 228	376 281	305 243	289 487	284 606	293 995
Üdülõhelyi feladatok	68 000	68 000	80 000	80 000	92 000	100 000
Közükatási kötött felhasználású normatív támogatás	429 312	314 870	301 364	89 382	92 852	91 893
Színház működési hozzájárulása (bábszínház is)	336 400	336 400	366 700	515 100	515 100	515 100
Tűzoltóság támogatása	478 423	523 075	544 007	591 377	593 141	629 003
Egyéb	450 445	482 602	480 187	466 249	485 207	531 703
Összesen	19 147 999	19 827 995	20 461 366	19 692 188	19 513 803	19 152 691
Civil szervezetek támogatása	-	-	-	188 550	0	0
Mindösszesen	19 147 999	19 827 995	20 461366	19 880 739	19 513 803	19 152 691

Az egyes adó- és járuléktörvények módosításáról szóló T/6291. számú törvénytervezet már nem szerepel az Országgyűlés tárgyalás alá vont törvényjavaslatai között, ez átfogó módosításokat tartalmazott.

Az egyes adó- és járuléktörvények módosításáról szóló T/6667. számú törvényjavaslat már csak ésszerősítéseket tartalmaz, az alábbi indoklással került előterjesztésre.

„Az adó- és járulérendszer 2009. évre vonatkozó változtatásának – a mélyülő világgazdasági válságot is figyelembe véve – célja, hogy lépések történjenek az egyszerűsítés irányába és elősegítse a jogalkalmazást.

Az adórendszer egyszerűsítése hozzájárul az adózási adminisztráció csökkentéséhez; az átlátható, egyszerű szabályozási környezet kézzelfogható versenyelőnyt jelenthet, és hatékonyabbá teheti az adóellenőrzést is. Ennek érdekében a javaslat számos adminisztrációegyszerűsítő módosítást tartalmaz.”

Fentiek alapján az adó- és járulékrendszert illetően érdemi változást jelent az úgynevezett cégautóadó SZJA törvényből történő kikerülése és áttétele a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény rendelkezései közé. Míg az SZJA törvény a személygépkocsi beszerzési ára, a beszerzés ideje alapján sávosan adóztatott, addig a tervezet az adó mértékét a hengerűrtartalomhoz köti (1600 cm³ hengerűrtartalmat vagy 1200 cm³ kamratérfogatot meg

nem haladó gépkocsi esetén 7.000 Ft, egyéb esetben 15.000 Ft havonta) fix összeggel. Mivel mindazok a tervezett változtatások, melyek a járulékfizetést és a helyi adók jelentős változását eredményezték volna nem következnek be, tehát a tervezésnél alapvetően a 2008. évi adó- és járulékszabályokat kell figyelembe venni.

Mi várható a 2009. évi költségvetés tervezete alapján az önkormányzati támogatásokat/hozzájárulásokat illetően?

Megkísérjük, hogy mind a három változatot elemezzük, ismertessük, de alapvetően a legutolsó változat – mely hangsúlyozom a Pénzügyminisztérium előterjesztése és nem törvényjavaslat – ad reális képet a 2009. évi várható helyzetről. Kétségeink sincsenek afelől, hogy a pesszimista változat – jogosan – alapján kerül a 2009. évi költségvetés megtárgyalásra. Ha ezen változat problémáit bővebben ismertetjük, akkor abból kialakul egy kép és a szükséges módosítási igény. Minden területet nem érintve, csak az önkormányzatokat érintő előirányzatokat ismertetjük.

A helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója

Az önkormányzatok 2009. évre 3.300 milliárd Ft-ból gazdálkodhatnak, melyhez az állami hozzájárulások és támogatások, átengedett SZJA együttes összege 1.275,6 milliárd Ft hozzájárulást jelent. (3. sz. *melléklet*)

A 2008. évi összehasonlító adat 1.348.635,5 millió Ft, a csökkenés mértéke 5,412 %.

A 2009. évi támogatás számol

- 13. havi juttatás elmaradásával (- 71.848,6 millió Ft)
- címzett- és céltámogatások csökkenésével (- 43.000 millió Ft)
- a 4-es metró miatti korrekcióval (- 6.700 millió Ft)
- az ÁFA kompenzációval (+ 4.000 millió Ft)
- 2008. évi bérpolitikai intézkedésekkel (- 8.117,0 millió Ft)
- 2008. évi bérpolitikai intézkedésekkel (+ 6.300, + 22.400 millió Ft)

Ezek levezetés eredménye az úgynevezett 2009. évi bázis előirányzat. A bázis számítás erősen megkérdőjelezhető, ugyanis az kétségtelen, hogy a 13. havi juttatás eltörlése kiadási megtakarítást jelent, ugyanakkor mi igazolja azt, hogy a fedezete az állami támogatás/hozzájárulás. Ha abból indulunk ki, hogy az úgynevezett normatív támogatások a működési támogatásoknak az összes intézmény tekintetében 56,26 %-át teszik ki, a 2008. évi tervszámok alapján, akkor hogy lehet a 13. havi kifizetés forrását teljes mértékben állami hozzájárulásként figyelembe venni? Ugyanakkor az indoklás részletezi, hogy a 2008. évi bérfejlesztéshez összesen 38.183 millió Ft állami „pántlikázott” támogatást biztosítottak, ezt a korrekciónál figyelembe vették. A bázis levezetése számunkra nem egyértelmű. Mindez azért érdemel említést, mert el fog hangzani biztosan az, hogy a 2009. évi bázishoz viszonyítva csak kis mértékű a csökkenés, a bázis adatokhoz képest 2009. évre növekményekkel számol, így jön ki az 1.275.643 millió Ft.

A központi költségvetési kapcsolatokból származó források főbb csoportonkénti alakulása

Megnevezés	2008. évi országgyűlési előirányzat	2009. évi bázis előirányzat	2009. évi javaslat	millió forint változás 2009. évi javaslat/ 2009. bázis előirányzat	
				összegeben	%-ban
Állami támogatások és hozzájárulások	777 556,7	680 591,1	620 443,6	-60 147,5	91,2%
Normatív állami támogatások és hozzájárulások	516 909,1	487 633,4	413 169,5	-74 463,9	84,7%
Központi működési támogatások	133 417,6	115 327,7	127 044,1	11 716,4	110,2%
Fejlesztési támogatások	127 230,0	77 630,0	80 230,0	2 600,0	103,3%
Átengedett személyi jövedelemadó	571 078,8	571 078,8	655 200,0	84 121,2	114,7%
Lakhelyen maradó SZJA	114 215,8	114 215,8	131 040,0	16 824,2	114,7%
Normatívan elosztott SZJA	456 863,0	456 863,0	524 160,0	67 297,0	114,7%
települések SZJA kiegészítése	108 602,8	108 602,8	95 757,3	-12 845,5	88,2%
megyék SZJA részesedése	12 256,6	12 256,6	12 746,6	490,0	104,0%
egyéb	336 003,6	336 003,6	415 656,1	79 652,5	123,7%
Állami támogatások és SZJA együtt	1 348 635,5	1 251 669,9	1 275 643,6	23 973,7	101,9%
Normatív tám.+normatív SZJA	973 772,1	944 496,4	937 329,5	-7 166,9	99,2%

Az átengedett SZJA-t illetően 2009. évre 14,7 %-al nagyobb összeggel számolnak. Ennek realitását nem lehet megkérdőjelezni, mert ezt a 2007. évi adóbevallásokból – az APEH adatszolgáltatásából – pontosan tudni lehet. Az nem biztos, hogy ez a növekedés minden településen egyformán jelenik meg (2008. évi átlag 10,1 % volt, Debrecenre 11,16 % volt a növekedés). A helyben maradó SZJA továbbra is 8 %, míg 32 %-a normatív módon kerül elosztásra. (A 2008. évi költségvetési koncepció tartalmazta a fenti táblázat részletező adatait, ezt most nem ismertetjük, mert a kézhez kapott fejezeti indoklásban az egyes táblázati végszámok – valószínű az átdolgozás miatt – eltérést mutatnak.)

Néhány szót a keresetek alakulásáról. Az indoklás szerint a költségvetési szférában a nettó átlagkeresetek 5,5 %-al csökkennek:

- nincs illetménytábla módosítás,
- felfüggesztésre kerül a 13. havi juttatás,
- a soros előrelépések maradnak.

A 2008. évi bérfejlesztés – ez tervezett szinten 40 milliárd, teljesítési szinten 38,2 milliárd Ft – beépül a normatív hozzájárulásokba és támogatásokba, de közben a 13. havi juttatást kiadási megtakarításként kezeli. Mindezt úgy tekinti, hogy 100 %-ban állami finanszírozású

Az egyes bérpolitikai intézkedések hatása a normatív hozzájárulások és támogatások összegére

millió forint

Ágazatok	2008. évi bérfejlesztés hatása	A 13. havi juttatás elmaradásának hatása	Összesen
Közoktatás	21 781,2	- 41 026,1	- 19 244,9
Szociális ellátás és gyermekvédelem	5 923,2	- 9 238,3	- 3 315,1
Közművelődés	1 537,5	- 3 174,0	- 1 636,5
Tűzvédelem	1 084,0	- 1 944,1	- 860,1
Igazgatás és egyéb	7 857,1	- 16 466,1	- 8 609,0
Összesen:	38 183,0	- 71 848,6	- 33 665,6

A fenti táblázat alapján részben a normatív támogatások közé – közoktatás, szociális ellátás – be kell épülnön a 2008. évi bérpolitikai intézkedések hatása. Ez ágazatonként az alábbiak szerint teljesül (3. változat alapján).

Közoktatás

A közoktatási célú normatívákra való fenntartói jogosultság úgy érvényesíthető, hogy a 2009. évi 1-8 hónapra a 2007. évi CLXIX. törvényben 2008. évre megállapított normatív támogatást lehívja az önkormányzat, a 2009. év 9-12 hónapjára pedig a 2009. évi költségvetési törvényben meghatározott összeget hívhatja le.

Ezer Ft

	1. változat	2. változat	3. változat
2009. 1-8. hónapra Ft/fő (gyermek)	2.550.000	2.550.000	2.550.000
	+ 170.000	+ 230.000	- 100.000
2009. 9-12. hónapra Ft/fő (gyermek)	2.725.000	2.780.000	2.450.000

Így a közoktatási lehívható alpnormatíva az alábbiak szerint alakulna:

Ezer Ft

			Eltérés 2008. évhez
2008. évi		10.104.704	-
2009. évi	1. változat	10.643.222	+ 538.518
	2. változat	10.815.947	+ 711.243
	3. változat	9.854.093	- 250.611

A fenti számítás változatlan mutatószámokon alapul az összehasonlíthatóság miatt. Természetesen a gyereklétszám csökkenés miatt a normatív támogatás is csökken. Az elvégzett „normatíva felmérés” eredményeként a tényadatok (1-8. havi mutatószám) 745 fővel, a becsült adatok (9-12 havi mutatószám) 1021 fővel kevesebb (ebből a kistérségnek átadott gyereklétszám: óvoda 100 fő, általános iskola 395 fő).

A 2009. évi költségvetés 3. változata alapján, figyelemmel a létszámcsoökkentésre is, a közoktatási alapsnormatíva 9.482.309 E Ft, ez 622.395 E Ft csökkenést jelent. A közoktatási alapsnormatívákon túl az ügynevezett kötött normatívák az alábbiak szerint alakulnak.

		Ezer Ft
2008. évi		91.893
2009. évi	1. változat	93.933
	2. változat	95.973
	3. változat	93.763
	3. változat módosított létszámmal	95.634

Itt a legrosszabb helyzetben is némi többlet mutatkozik.

Az alapsnormatíváknak az oktatási ágazatban Debrecen várost illetően úgy kellene növekedni, hogy az a 2008. évi központosított támogatásként megkapott bérfejlesztést és járulékát fedezze, ez 583.934 E Ft. Az 1. és 2. számú törvényjavaslat kezelte a problémát az oktatási ágazatban, a 3. számú változat nem.

Az oktatási normatívák rendszere nem változott, azonban a számításokra vonatkozó szabályokat némiképp változtatták, azaz az ügynevezett tanítási együttható, valamint a csoport/osztály átlagléttszámot több esetben változtatták, ennek eredménye esetünkben támogatás csökkenést jelent.

Szociális ágazat

Az alapellátást illetően a szociális intézményi normatív támogatások az 1. változat esetén sem biztosították a 2008. évi bérfejlesztés fedezetét. A szociális intézmények támogatása az alábbiak szerint alakul.

			Ezer Ft
			Eltérés
2008. évi		1.118.497	-
2009. évi	1. változat	1.155.898	+ 37.401
	2. változat	1.182.745	+ 64.248
	3. változat	1.123.264	+ 4.769
2009. évi	3. változat módosított létszámmal	1.086.298	- 32.199

A szociális intézmények 2008. évi központosított támogatásként kapott bérfejlesztése 72.923 E Ft, tehát egyik változat sem adott volna fedezetet.

Gyermekevédelmi ágazat

A 2008. január 1-i lakosságszám alapján átszámított változat is 116.284 E Ft összeget rögzít. A bérfejlesztés kihatása 23.490 E Ft.

Bölcsőde

A támogatás 2008. évben 358.832 E Ft.

		Ezer Ft
2009. évi	1. változat	373.920
	2. változat	373.920
	3. változat	354.338
	3. változat változó létszámmal	359.740

A bérfejlesztés mértéke 32.770 E Ft.

Egyéb ágazatok

A **kulturális** feladatok támogatásában van változás. A színházak támogatásánál az úgynevezett épület működési támogatása mellett további támogatás illetné meg a színházakat az önkormányzati támogatás és a jegybevétel alapján. (Korábban volt az úgynevezett Ft/fillér támogatás az önkormányzati támogatás arányában, ez már évek óta megszűnt.)

		Ezer Ft		
	2008.	2009.		
		1. változat	2. változat	3. változat
Színház támogatása	460.100	466.100	472.000	447.800
Bábszínház támogatása	55.000	55.700	56.300	53.200

A költségvetési tervezetekben szereplő teljes forrás:

Millió Ft

	2008.	2009.		
		1. változat	2. változat	3. változat
Színház	-	2.100	1.700	1.700
Bábszínház	-	190	190	190

Énekkarok és zenekarok támogatása

Millió Ft

	2008.	2009.		
		1. változat	2. változat	3. változat
Énekkari-zenekari támogatás	1.010	1.710	1.660	1.660

Az énekkari/zenekari támogatással az a probléma, hogy ezekhez mindig felhasználásra vonatkozó külön szabály kerül kiadásra és nem az általános normatívák szerint használható fel, tehát ez úgynevezett nem „bérhordozó normatíva”. 2009. évre az önkormányzati fejezeti indoklásnál mind a 3, 5, 7, 8. melléklet szerinti támogatásoknál bérhordozónak említik, ez azt jelenti, hogy a 2008. évi bérfejlesztésre a fedezetet ezek tartalmazzák. Így a színház, bábszínház, énekkar, zenekar, pedagógiai szakszolgálat, stb. támogatását az önkormányzat jogosan kezelheti bérhordozóként és vonhatja be a finanszírozásba.

Tűzoltóság helyzete

Az adatok a költségvetésben rendelkezésre álló források alapján kerültek rögzítésre.

Ezer Ft

	2008.	2009.		
		1. változat	2. változat	3. változat
Tűzoltóságok támogatása	629.000,3	644.117	648.867	616.750

A 3. számú változat a módosított normatíva adatokkal 621.350 E Ft, ez kevesebb, mint a 2008. évi, így a bérfejlesztésre itt sincs fedezet.

Szociális ellátás

A 2009. évet illetően a segélyezési rendszer átalakításának tervezetével alapvetően egyet lehet érteni. A tartósan munkanélküliek munkára ösztönzése, foglalkoztatása – segélyezés helyett – helyes lépés.

Országos szinten mintegy 200 ezer fő segélyezett egy része nem tud munkát vállalni, ezek részére továbbra is a rendszeres szociális segély marad a megélhetés forrása. (A segély összege – a család fogyasztási egységeihez viszonyított arány figyelembevételével – a nyugdíjminimum 90 %-áig egészítik ki a család összjövedelmét, legfeljebb a nettó minimálbér összegéig [56.190 Ft].)

Az elhelyezkedés ösztönzésére differenciált rendszert akarnak bevezetni, ha a segélyezett elhelyezkedik, akkor 3 hónapig kapja mellette a segélyt (öregségi nyugdíjminimum 50 %-át) további három hónapig a 25 %-ot.

A munkára képesek közfoglalkoztatásban vesznek részt, ebből a közcélú foglalkoztatás megszervezése önkormányzati feladat. Az önkormányzatnak foglalkoztatási tervet kell készíteni (a határidő még vita tárgya!). Ehhez a jelenleg segélyezetttek körét felül kell vizsgálni.

A jelenlegi közcélú foglalkoztatás támogatása úgy történik, hogy napi 3.900 Ft támogatással kell számolni (ez a minimálbért figyelembe véve 7.718 Ft/hó önkormányzati fedezetet igényelt foglalkoztatottanként). Az új rendszer a 95-5 %-os aránnyal kedvezőbb.

Járandóság megnevezése	Központi költségvetés – önkormányzat aránya a finanszírozásban	
Rendszeres szociális segély, alanyi jogon	90 - 10%	
havi átlag 27 300 Ft	24 570	2 730
havi maximum 65 700 Ft	59 130	6 570
Rendszeres szociális segély, önkormányti rendelet szerinti felmentés esetén	80 - 20%	
havi átlag 27 300 Ft	21 840	5 460
havi maximum 65 700 Ft	52 560	13 140
Közfoglalkozást pótló juttatás	80 - 20%	
fix összegű = 30 100 Ft/hó	24 080	6 020
Közcélú munka (bér + járulék)	95 - 5%	
6 órás foglalkoztatásnál = 61 800 Ft/hó	58 710	3 090
4 órás foglalkoztatásnál = 41 428 Ft/hó	39 356	2 072

Az arányok úgy lettek kialakítva, hogy a mögöttük levő forint értékek az önkormányzatok számára egyértelmű üzenetet hordoznak, hogy a saját költségvetésükből

- a közcélú munka szervezése esetén kell a legkevesebb hozzájárulást biztosítaniuk, érdekeltté téve őket a segély helyett munkát elv érvényesítésében, míg
- a segély-típusú ellátások közül, amelyek önkormányzati hatáskörben dőlnek el, azokhoz (rendszeres szociális segély helyi rendelet alapján, közfoglalkoztatást pótló juttatás) legmagasabb „saját erő” szükséges és legalacsonyabb a központi költségvetésből közvetlenül igényelhető rész,
- az önkormányzati döntéstől függetlenül alanyi jogon járó rendszeres szociális segélynél (fogyatékosak, 55 év felettiek, 2 vagy több gyerekesek után) az arány a korábbi éveknek megfelelő, változatlan.

Természetesen az önkormányzati önrészhez is hozzájárul a központi költségvetés a pénzbeli szociális juttatásokhoz kapcsolódó normatív hozzájáruláson keresztül.

Amennyiben az állami foglalkoztatási szolgálat sem foglalkoztatást, sem képzést nem tud nyújtani és az önkormányzat sem szervezi meg a közfoglalkozást, akkor az önkormányzat új

ellátást, ún. közfoglalkozást pótló juttatást biztosít, ennek összege a nyugdíjminimummal egyező.

Továbbra is fennmarad a korábbi „kétsatornás” rendszer, azaz a közfoglalkozás és a pénzbeli és természetbeni ellátás támogatása 2008. évben 1.256.161 E Ft volt. A számítások során ezzel számolunk, mert a Debrecenre jutó összeget kiszámítani nem lehet, tekintettel arra, hogy a **3. sz. melléklet** az összeget nem rögzíti.

A gyermekek nyári étkeztetésére fordítható összeg nő, az étkeztetés időtartama 2 hónappal növekedhet.

Igazgatási feladatok

A 2008. évi bérfejlesztés érintette az igazgatási ágazatot is. Itt a különböző ügynevezett települési normatívák váltak bérhordozóvá az indoklások szerint, azonban a módosítások során a normatívák növekedése már nem olvasható ki a tervezetekből.

Ezer Ft

	2008.	2009.		
		1. változat	2. változat	3. változat
Település-üzemeltetési, igazgatási és sportfeladatok támogatása	293.995	348.469	382.678	217.819

Az igazgatási feladatokra kapott bérfejlesztés és járuléka (köztisztviselői) 79.256 E Ft volt. Ennek a fedezete központi forrásból nincs meg.

Kistérségi támogatások

Mivel 2008. évben Debrecen is érdekeltté vált a kistérségi támogatásokban, hiszen létrejött a Debrecen-Mikepércs Többcélú Kistérségi Társulás, a **4. sz. mellékletben** mutatjuk be a támogatások változását, ezek alapján a társulás alapítás ösztönzéséről ma már aligha beszélhetünk.

Bérekérdések

A 2008. évi központi támogatás a bérpolitikai intézkedésekhez Debrecen városát illetően az alábbi:

Ezer Ft

Ágazat	2008. évi bérfejlesztés	
	Személyi juttatás	Munkaadót terhelő járulék
Oktatás	442.374	141.560
Szociális	97.866	31.317

Színház, Bábszínház	21.864	6.996
Tűzoltóság	12.409	3.971
Zenekar, Énekkar	10.975	3.512
Közművelődés	8.031	2.570
Közszerület-Felügyelet	7.668	2.449
Igazgatás	60.526	18.729
Összesen	661.713	211.104
	872.817	

Amennyiben az önkormányzati támogatás összességében legalább ilyen összeggel nem emelkedik, úgy azt saját forrásból kell fedezni.

2009. évre az egyes változat még tartalmazott bérfejlesztést, a 3. változat 22.400 millió Ft-ot tartalmaz, szemben az 1-2. változat 95.540 millió Ft-jával. Ha a 2009. évi bérfejlesztés is csak 2009. évre biztosított és a további évekre nem, úgy az a későbbiekben az önkormányzatot terheli, ezt el kellene kerülni.

Összefoglalva a központi támogatások/hozzájárulások alakulását, azt az 5. számú melléklet rögzíti az alábbiak szerint:

5/A melléklet – a T/6380. sz. törvényjavaslat szerint (1. változat)

5/B melléklet – a T/6571. sz. törvényjavaslat szerint (2. változat)

5/C melléklet – a Pénzügyminisztérium módosító javaslata szerint (3. változat)

5/D melléklet – a 3. változat a felmért mutatószámokkal

Az Önkormányzat kiadásai

Debrecen város önkormányzata tényleges kiadásai 1998. óta

Év	Mérleg szerinti tényleges kiadás (E Ft)	Beruházási kiadások (5/IV.sz.mell.)	%
1998.	19 904 319	942 810	4,7
1999.	23 018 486	1 458 792	6,3
2000.	25 903 159	2 755 021	10,6
2001.	30 663 406	2 807 390	9,6
2002.	34 414 094	3 016 611	8,8
2003.	40 071 750	3 503 349	8,7
2004.	43 906 882	4 922 398	11,2
2005.	47 185 893	7 438 668	15,8
2006.	49 336 666	7 139 345	14,5
2007.	49 337 117	4 937 369	10,0

A szám adatok azt mutatják, hogy 1998. óta folyamatosan – ha kisebb ingadozásokkal is – jelentősen nőtt a beruházásokra felhasznált összeg, 2004-2006 évben jelentősen meghaladta a 10 %-ot.

A 2008. évi költségvetés módosított háromnegyedéves kiadási előirányzata 59.054.750 E Ft, ebből a beruházási kiadások módosított előirányzata 6.933.940 E Ft, a felújításokra éves szinten 539.515 E Ft áll rendelkezésre. A beruházási előirányzat a módosított előirányzatnak 11,74 %-a. **Nincs „szabad” előirányzat a beruházások között (2008. évben), ami lehetővé tenné majd a 2009. évi beruházási előirányzatok pénzmaradványból történő megemelését.**

Áttekintettük a folyamatban lévő beruházásokat, illetve beruházási kiadásokat, azt, hogy ezek befejezéséhez 2009-2010. években milyen összegű fedezet kell.

Áthúzódó beruházások 2009. évre (**6. sz. melléklet**):

Civitas Program	2 500 E Ft
Hunyadi-Rákóczi csomópont II. ütem	595 E Ft
Kerékpárutak tervezése, építése	47 500 E Ft
Kodály-Simonyi felújítás, tervezése	7 000 E Ft
Repülőtér kármentesítés, monitoring	6 000 E Ft
Tóció meder „bővítése”	23 000 E Ft
TEVA előtti parkoló kialakítása	180 E Ft
Nyugati kiskörút régészeti munkái	50 000 E Ft
Színház technika tervezése	110 000 E Ft
HBm-i Hulladékgazdálkodási Program rekultivációs munkák	22 000 E Ft
ISPA szennyvíz program	1 306 400 E Ft
Összesen:	1 575 175 E Ft
<u>Áthúzódó beruházási kiadások (szerződött):</u>	
MODEM III. részlet	960 000 E Ft
Színház épület (1-2. részlet)	1 535 520 E Ft
Összesen:	2 495 520 E Ft
Mindösszesen:	4 070 695 E Ft

A 2008. évi benyújtott, de elutasított pályázatokat a **7. sz. melléklet** tartalmazza. Az elnyert pályázatokat a **8. sz. melléklet** rögzíti. Ennek alapján a 2009. évi fedezet igény/önkormányzati önrész ott, ahol döntés van:

Hadházi-Nyíl utcai csomópont körforgalom	60 000 E Ft
Hétvezér utcai burkolat felújítás	14 512 E Ft
Kerékpárút	4 825 E Ft
2-es villamos	466 246 E Ft
47 db buszöböl	19 905 E Ft
IVS	212 831 E Ft
Agóra Pólus	194 924 E Ft
Ökoprogram ÖTM	23 165 E Ft
19 társasház felújítása (iparosított technológiával)	360 683 E Ft

Norvég alap	5 000 E Ft
Összesen:	1 362 091 E Ft

Folyamatban lévő beruházásokra, szerződéses kötelezettség beruházásokra és az elnyert pályázatokra együtt 2009. évre **5.432.786 E Ft** kell a jelenlegi állapot szerint.

2009. évben esedékes a Főnix II. kötvény visszavásárlása **1.200.000 E Ft** összegben.

A készfizető kezességvállalások/törlesztések összege **555.968 E Ft** (2008. évi szinten).

A felvett hitelek törlesztése és kamata (2008. évi szinten) **1.324.905 E Ft**.

Egészségügyi Holdingból részvényvásárlás 500.000 E Ft.

Mindezek együttesen **9.013.659 E Ft** forrást igényelnek! (Az ISPA szennyvízprogramba egyéb forrás bevonható!)

Az Önkormányzat hiteleinek állománya a szeptember 30-án 12.382.758 E Ft (melyet növelni fog a féléves beszámoló alapján jóváhagyott további 1.400.000 E Ft hitel) az év végi záróállomány – árfolyamváltozástól függően – várhatóan 13.782.758 E Ft. Vita tárgya az, hogy ez a hitelállomány sok vagy kevés, ehhez bemutatjuk az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium által összegyűjtött adatokat – az adatok valóságát mi nem garantáljuk – melyek a Debrecen városra vonatkozó adatok alapján a 2007. évi hitelállományt tartalmazzák. A táblázatból kitűnik, hogy a hitelállomány és kötvényállomány együttes összegét viszonyítva az ún. GFS bevételekhez Debrecen város önkormányzata a 13. helyet foglalja el.

A helyi önkormányzatok 2007. év végi adósságállományának az OEP finanszírozással csökkentett GFS bevételeikhez viszonyított aránya, továbbá a 2008. évi kötvénykibocsátás megoszlása és a bankszámlák (millió Ft) megyei jogú városok

Önkormányzat megnevezése	H I T E L E K		K Ö T V É N Y E K		GFS Bevételek (OEP nélkül)	Adósságállomány (hitel+kötvény) a GFS Bevételek (OEP nélkül) %-ában	2008. évi KÖTVÉNYEK	Bank- számlák
	Hosszú lejáratú	Rövid lejáratú	Hosszú lejáratú	Rövid lejáratú				
Pécs	13 038,7	6 003,4			34 828,0	54,7	6 352,9	3 596,0
Kecskemét	4 522,2	206,0			26 541,9	17,8	7 842,9	1 386,7
Békéscsaba	1 643,9	292,0			15 658,5	12,4	4 451,5	1 115,5
Miskolc	12 172,9	1 504,7	5 000,0		47 290,2	39,5	3 440,0	6 138,9
Szeged	9 394,8	5 171,2			46 995,2	31,0		2 665,7
Hódmezővásárhely	1 558,8	3 733,7	10 577,9		10 830,3	146,5		3 688,8
Székesfehérvár	860,4	238,0	8 525,0		29 878,2	32,2		1 433,4
Dunaújváros	674,6	1 043,4			12 510,1	13,7		290,1

Győr	4 620,3	320,0			36 480,0	13,5		5 957,8
Sopron	2 726,4	2 391,1	2 819,7		15 670,6	50,6		1 582,0
Debrecen	9 375,4	796,8	1 184,0		45 123,2	25,2		5 784,1
Eger	2 815,7	479,6			16 308,0	20,2		2 924,3
Tatabánya	3 513,5	282,3			15 367,5	24,7		1 282,8
Salgótarján	1 261,4	645,4			10 012,0	19,0		1 243,6
Érd	599,1	37,6	988,4		8 732,7	18,6	4 923,0	614,3
Kaposvár	2 801,7	90,5	5 211,8		18 262,1	44,4		5 007,7
Önkormányzat megnevezése	HITELEK		KÖTVÉNYEK		GFS Bevételek (OEP nélkül)	Adósságállomány (hitel+kötvény) a GFS Bevételek (OEP nélkül) %-ában	2008. évi KÖTVÉNYEK	Bank- számlák
	Hosszú lejáratú	Rövid lejáratú	Hosszú lejáratú	Rövid lejáratú				
Nyíregyháza	2 481,2	3 008,5	4 160,2		29 739,4	32,4	3 557,3	1 740,1
Szolnok	3 341,7	1 016,4	8 383,1		20 221,6	63,0		2 020,3
Szekszárd	223,0	16,9	2 000,0		7 523,7	29,8	1 035,1	373,3
Szombathely	5 999,9	728,9			23 283,8	28,9		1 855,8
Veszprém	1 942,5	1 124,8			18 358,8	16,7		1 272,2
Zalaegerszeg	1 866,1	186,4			18 424,4	11,1		1 745,2
Nagykanizsa	3 239,2	494,1			13 158,4	28,4		543,7
Megyei jogú városok összesen:	90 673,4	29 811,7	48 850,1		521 198,6	32,5	31 602,7	54 262,3

Természetesen az sem mindegy az adósságteher megítélése szempontjából, hogy a felvett hitelek visszafizetési ütemezése hogyan alakul, tehát az adott évben milyen terhet jelent az önkormányzatnak.

Összesítő a tőketörlesztésekről

Megnevezés	Tárgya		2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Kereskedelmi és Hitelbank Nyrt.	650 M Ft-os hitelfelvétel	tőke CHF	200 933,19	803 732,76	803 732,76					
		tőke Ft	34 608 733	138 434 931	138 434 931					

Kereskedelmi és Hitelbank Nyrt.	1.606M Ft-os hitelfelvétel	tőke CHF	505 656,42	2 022 625,68	2 022 625,68					
		tőke Ft	87 094 262	348 377 047	348 377 047					

UniCredit Bank Zrt.	4.600M Ft-os hitelfelvétel	tőke CHF		4 001 893,00	3 201 514,40	3 201 514,40	3 201 514,40	3 201 514,40	3 201 514,40	3 201 514,40
		tőke Ft		689 286 050	551 428 840	551 428 840	551 428 840	551 428 840	551 428 840	551 428 840

UniCredit	4.500M Ft-os	tőke CHF			3 456 231,80	2 764 985,44	2 764 985,44	2 764 985,44	2 764 985,44	2 764 985,44
-----------	--------------	----------	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Bank Zrt.	hitelfelvétel	tőke Ft			595 301 365	476 241 092	476 241 092	476 241 092	476 241 092	476 241 092
------------------	---------------	---------	--	--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

CIB Bank Zrt.	4.200M Ft-os hitelfelvétel	tőke CHF						2 690 102,40	2 690 102,40	2 690 102,40
		tőke Ft						463 343 237	463 343 237	463 343 237
Összesen:		tőke CHF	706 589,61	6 828 251,44	9 484 104,64	5 966 499,84	5 966 499,84	8 656 602,24	8 656 602,24	8 656 602,24
		tőke Ft	121 702 994	1 176 098 028	1 633 542 183	1 027 669 932	1 027 669 932	1 491 013 170	1 491 013 170	1 491 013 170

2008. november 24-i MNB árfolyamon számolva: 172,24 Ft/CHF

A jelenlegi intézményi létszám 7322,375 fő, a 2008. évi átszervezések átvezetése után. A garantált bérek és pótlékok járulékkal együtt számított összege 15.622.574 E Ft. (2008. évi tervezett 18.768.813 E Ft, a módosított 21.020.043 E Ft.) Ez a tervezés alapja, ezt növeli a soros előrelépések, műszak pótlék, ügyeleti pótlék, túlóra díj összege. Számításaink szerint a létszámléépítés/átadás miatti megtakarítás, a 13. havi illetmény ideiglenes törlése 1,6 milliárd Ft megtakarítást jelent, ez biztosítja a 2008. évi bérfejlesztés fedezetét.

A dologi kiadások a közüzemi díjak emelése miatt – nem számolva a 2009. évi áremelésekkel, mivel azok még nem ismertek – 317 millió Ft-al nagyobb összegben tervezendők. Bár az intézmények létszámának változása miatt az adatok feltételek mellett értelmezendők, mégis reális képet mutat az alábbi táblázat arról, hogy a közüzemi kiadások intézményi szinten hogyan alakultak:

Ezer Ft						
Közüzemi díj megnevezése	2003. évi teljesítés	2004. évi teljesítés	2005. évi teljesítés	2006. évi teljesítés	2007. évi teljesítés	2008. várható teljesítés
Gázenergia szolgáltatás díja	216 198	278 771	270 705	333 001	307 270	405 563
Villamos energia szolgáltatás díja	216 677	283 723	269 016	265 668	282 634	331 765
Távhő és melegvíz szolgáltatás díja	414 677	515 988	537 974	654 698	659 781	778 740
Víz-, és csatornadíjak	135 409	147 236	143 420	131 584	137 506	152 928
Összesen	982 961	1 225 718	1 221 115	1 384 951	1 387 191	1 668 996

Intézmények

száma	120	121	116	113	113	110
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

A mostani ismereteink szerint az intézményi kiadások tervezése:

2008. évi eredeti	27.140.269 E Ft
Létszámcsökkenés	- 300.000 E Ft
13. havi bér	- 1.300.000 E Ft

2008. évi bérfejlesztés	+ 794.000 E Ft
Dologi kiadások	+ 317.000 E Ft

Összesen: 26.661.269 E Ft

összeggel indítható. Ezt növeli a soros előrelépések, esetleges minimálbér emelés összege. (A **9. és 10. sz. mellékletek** rögzítik az októberi állapot szerinti számításokat.)

Az intézményi tervezést a fentiek szerint lehet megkezdeni úgy, hogy

- közöljük a létszámot,
- a garantált bért és pótlékokat (októberi állapot szerint) közöljük,
- a 13. havi illetménnyel nem számolhatnak,
- a 2008. évi közüzemi díjakat a növelt összeggel tervezhetik,
- a túlórák indokoltságát alaposan felül kell vizsgálni.

A központi kiadások esetében a tervezhető kiadási összeget a bevételek reális tervezése adja meg, az intézményi feladat ellátásához szükséges előirányzat biztosítása mellett.

Helyi adó bevételek

Ezer Ft-ban

Megnevezés	2008. évi eredeti terv	2009. évi koncepció
Építményadó	1.600.000	1.650.000
Vállalkozók kommunális adója	140.000	140.000
Helyi iparüzési adó	7.840.000	7.760.000
Idegenforgalmi adó	55.000	55.000
Pótlék, bírság	-	-
Összesen	9.635.000	9.605.000
Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó	1.000	600
Gépjárműadó	1.400.000	1.400.000
Luxusadó	1.000	1.300
MINDÖSSZESEN	11.037.000	11.006.900

Építményadó:

Ezer Ft-ban

	2008. évi terv	2009. évi koncepció
Folyó évi előírás	1.610.000	1.670.000

Várható teljesítés	1.450.000	1.520.000
Fennálló hátralékból	70.000	80.000
Ellenőrzésből várható	80.000	50.000
ÖSSZESEN	1.600.000	1.650.000

Vállalkozók kommunális adója:

	<i>Ezer Ft-ban</i>	
	2008. évi terv	2009. évi koncepció
Folyó évi előírás	134.000	135.000
Várható teljesítés	110.000	110.000
Fennálló hátralékból	15.000	15.000
Ellenőrzésből várható	5.000	10.000
Feltöltésből várható	10.000	5.000
ÖSSZESEN	140.000	140.000

Helyi iparüzési adó:

	<i>Ezer Ft-ban</i>		
	2008. évi terv	<i>2008. október 31-ig tényadatok</i>	2009. évi koncepció
Folyó évi előírás	7.500.000	8.147.000	7.800.000
Várható teljesítés	6.300.000	6.700.000	6.500.000
Nyitóhátralékból várható bevétel	100.000	125.000	120.000
Ellenőrzésből várható többlet	100.000	50.000	80.000
Előző évi különbözet	240.000	300.000	260.000
Feltöltési kötelezettség teljesítése	1.100.000	-	800.000
ÖSSZESEN	7.840.000	7.175.000	7.760.000

Idegenforgalmi adó:

	<i>Ezer Ft-ban</i>	
	2008. évi terv	2009. évi koncepció
Vendégéjszakák száma	275.000	275.000
Adóbevétel	55.000	55.000

Termőföld bérbeadásból származó jövedelem adója:

<i>Ezer Ft-ban</i>	
2008. évi terv	2009. évi koncepció
1.000	600

Gépjárműadó:*Ezer Ft-ban*

	2008. évi terv	2009. évi koncepció
Folyó évi előírás	1.400.000	1.500.000
Várható teljesítés	1.120.000	1.200.000
Fennálló hátralékból	280.000	200.000
Ellenőrzésből várható	-	-
ÖSSZESEN	1.400.000	1.400.000

Luxusadó:*Ezer Ft-ban*

	2008. évi terv	2009. évi koncepció
Folyó évi előírás	1.200	1.800
Várható teljesítés	1.000	1.200
Fennálló hátralékból	-	100
ÖSSZESEN	1.000	1.300

Iparüzési adó:

A koncepció készítésének időszakában zajló világgazdasági folyamatoknak a városunkban működő vállalkozásokra gyakorolt hatásáról ma még nehéz lenne számot adni. A december 20-i iparüzési és kommunális adó feltöltés talán nyújt majd némi képet a 2008. évben már érzékelhető hatásokról. Azt azonban, hogy 2009-ben milyen változások történnek, jelen pillanatban nem tudhatjuk. Éppen ezért a legnagyobb bevételt jelentő iparüzési adónál gyakorlatilag nem tervezünk növekedést. A folyó évi előírás összegénél figyelembe vettük a közgyűlés által elfogadott rendeletmódosítás 2009-ben már érvényesülő hatását (amely szerint a vállalkozások **2008-tól levonhatják fizetendő adójukból a kutatás-fejlesztési költségeik, illetve szabadalom használatáért fizetett kiadásai 5 %-át**), azonban adatok híján pontos számításokat nem áll módunkban végezni, ezért az adóelőírást a jelenlegi tényadatokhoz képest mintegy 350 millió Ft-tal alacsonyabban kalkuláljuk. A kedvezmény tényleges hatásáról csak a 2008-as tényadatok birtokában kapunk majd képet.

Ez akkor is igaz, ha az **önkormányzati szintű adóalap** az utóbbi két évben növekedett városunkban, mivel a rendeleti kedvezményt igénybe vevők az *adójukat* csökkenthetik majd, tehát az adóalap növekedése mellett is csökkenhet az előírandó adó.

Év	Önkormányzati szintű adóalap (Ft)
2003	346.995.717.267
2004	345.109.875.900
2005	341.683.120.130
2006	406.018.487.816
2007	417.728.230.280

Önmagában a feltöltés mértéke sem enged következtetni a várható tényadó összegére, erre volt is példa 2005-ben, amikor a 2004. év végi, 1 milliárd forintot meghaladó összegű volt a feltöltés a 2005-re vonatkozóan előírt adó tovább csökkent:

(Ft)

Iparüzési adó feltöltési kötelezettség (december 20-i) teljesítése 2003-2007.					
Év	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Feltöltés összege	1 357 129 366	1 024 924 604	1 010 044 103	1 762 927 341	1 129 662 772
Adóbevétel	6 551 457 000	7 478 992 000	6 392 238 000	7 509 091 000	8 068 335 000

Előírt adó és a tényleges bevétel (feltöltéssel, végrehajtással, ellenőrzéssel) összege:

év	Előírt adó (Ft)	Bevétel (Ft)
2003	6.471.266.515	6.551.457.407
2004	6.107.192.343	7.478.992.178
2005	6.069.753.681	6.392.238.273
2006	7.418.318.434	7.509.091.856
2007	7.472.595.028	8.068.335.035

A táblázatban feltüntetett *előírt adó* összege nem költségvetési szemlélet szerint értendő, hanem mindig az ott megjelölt évre vonatkozóan, a következő év során (kb. július elejéig) **megállapított**, az **előző évi** árbevétel, költség, kedvezmények stb. figyelembe vételével számított adót jelenti. Az iparüzési adónál tehát van **egy éves eltolódás** a különböző **gazdasági folyamatok hatását** tekintve, azaz a vállalkozásoknál egy kimagasló eredményt hozó gazdasági év abban az évben ugyan nagy költségvetési bevételt is eredményez az önkormányzatnál, azonban a következő évi megemelkedő adóelőleg nem garantálja az adott év hasonló eredményét (hiszen a feltöltés jelentősen visszaeshet év végén egy rosszabb gazdasági évben).

Vállalkozók kommunális adója: Az iparüzési adóhoz hasonlóan itt sem igazán számolhatunk növekedéssel, hiszen egy esetleges gazdasági krízis a munkahelyek számát is érintheti, és –mivel ez az adófajta a foglalkoztatotti létszámhoz kapcsolódik-, célszerűnek látjuk az idei szinten hagyni a jövő évi tervet.

Építményadó: Az ellenőrzések hatására, valamint a beruházások számával arányban nő az adóztatatható ingatlanok köre, és ez az adóbevételek évenkénti gyarapodását eredményezi.

Idegenforgalmi adó: a jelenlegi, 200,-Ft/vendégéjszaka mértékkel az 55 millió forintos bevételi terv reális.

Gépjárműadó: a 2007. évi nagy változás után jelentős módosulás nem várható. Az adózási morál továbbra is igen alacsony ebben az adónemben, így növekedést nem tervezünk.

A **termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó** jelentéktelen bevételt eredményez, az is nehezen tervezhető, évente hektikusan változó.

Luxusadó: a 2005. évi CXXI. törvény alapján 2006-2007. évekre határozta meg a 3/2006. (II.24.) sz. rendelet a luxusadó mértékét. Mivel 2008-ra nem volt külön megállapított érték – a törvény 8. § (2) bekezdése szerint ez esetben a középértéket kell figyelembe venni – 2009-2010. évre indokolt (a törvény 5. § (3) bekezdése alapján) azt megállapítani, javaslatunk szerint a 2007. évi szinten.

A luxusadó helyi szabályairól szóló 3/2006. (II.24.) rendelete 2. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„Az egyes lakóingatlan-fajták átlagértékei
2.§

Debrecen városban – figyelemmel a kialakult ingatlanforgalomra és értékviszonyokra – **2009. és 2010. adóévekre** vonatkozóan:

- a) az egylakásos lakóépületben lévő lakás átlagértéke: 250 ezer forint/m²,
- b) a többlakásos épületben, egyéb épületben lévő lakás átlagértéke: 200 ezer forint/m²,
- c) az üdülő átlagértéke: 150 ezer forint/m².”

Ez éves szinten mintegy 300 E Ft többletbevételt jelent.

A rendelet módosítás az előterjesztés részeként kerül előterjesztésre.

Felhalmozási és tőkejellegű bevételek

A tervezést igen megnehezíti az, hogy nincs információnk arról, milyen mértékben esik vissza az ingatlanforgalom a gazdasági válság hatására.

	Nettó (E Ft)	Értékesítés miatti kiadás (bruttó) E Ft
Beépítetlen földterület értékesítése	1.784.000	179.000
Beépített ingatlanok értékesítése	3.998.000	700.000
Üzletrész eladás	345.000	350.000
Vagyonhasznosítás	422.000	-
Osztalék	350.000	-
Összesen	6.899.000	1.229.000

A tervezhető bevétel „szabadon” felhasználható része 5.670.000 E Ft, tisztázatlan az osztalék mértéke, a fenti összeg tartalmazza a Repülőtér értékesítés bevételeit és nem tartalmazza az üzletrész-vétel december 31-ig fizetendő részletét. A 25/1997. (VI.20.) Kr. rendelet 8. § (3) bekezdése az éves vagyonkonceptió készítését írja elő, ezt – az éves értékesítési listával együtt – a határozati javaslat melléklete tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy az állami támogatások/hozzájárulások alakulását illetően biztos támpont nincs – a 3. változathoz is készül módosító javaslat az előterjesztő részéről, ami még nem ismert – ezért a bevétel várható főösszegét megadni nincs sok értelme.

A kötelezettségek, elkötelezettségek a számadatokból/mellékletekből kitűnnek. Ezek alapján az alábbi tervezési „útmutató” határozható meg:

- Nincs 2009. évre közalkalmazotti létszámfejlesztés.
- A kiegészítő tevékenységek kiszervezésére vonatkozó előterjesztést be kell nyújtani a Közgyűlésnek.
- A túlórák mennyiségét, indokoltságát szigorú elvek alapján felül kell vizsgálni.
- Biztosítani kell az intézmények működését, de a legszigorúbb takarékosági elvárások mellett.
- A központi kiadások is felülvizsgálandók, a nem kötelező feladatellátáshoz kapcsolódó kiadásokat jelentősen vissza kell fogni. Minden területen a tervezés megkezdése előtt át kell tekinteni, melyek a kötelező feladatok, ezeket külön kell előterjeszteni. Vizsgálni kell a minimális szolgáltatás fenntartásának kérdését, annak érdekében, ha további megszorítások válnak szükségessé.
- A városüzemeltetési kiadások színvonal visszaesését a műszaki ellenőrzés hatékonyságának fokozásával kell biztosítani.
- A megkezdett beruházásokat be kell fejezni.
- Az elnyert pályázatok önrészének biztosításához hitel felvétele szükséges.

A 262/2007. (XI.22.) önkormányzati határozat elfogadta a 2007-2012. évekre szóló intézményhálózat fejlesztési/működtetési tervet. Ennek alapján a „Városi Felnőttoktatási Központ” kialakítása jelenik meg 2009. évre kiemelt feladatként. Ezen szervezési feladat végrehajtását a szakosztály megkezdte, a szervezés a jelenlegi ismereteink szerint költségmegtakarítással fog járni.

Étkezési normatívák

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. rendelkezik a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekek napközbeni ellátása részeként biztosított gyermekétkeztetés térítési díjáról.

Az 1/2004. (I.30.) Kr. rendelet tartalmazza a nevelési-oktatási intézményekre, a kiskorú fogyatékosok nappali ellátását nyújtó szociális intézményekre, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézményekre vonatkozó, élelmezéshez kapcsolódó intézményi térítési díjat – ez a gyermekek esetében a nyersanyagköltséggel egyenlő – ami alapján az intézményvezető megállapítja a személyi térítési díjat (ez maximum a nyersanyagköltség + ÁFA lehet.)

A költségvetés előkészítése és a tervezési munkák megkezdéséhez szükséges a nyersanyagköltségek emeléséről dönteni, ezért az alábbi indokok alapján javasoljuk az emelést.

A 2008. szeptemberében közzétett fogyasztói árindex, ami az év első nyolc hónapjában bekövetkezett éves árnövekedés alakulását mutatja 106,7 % volt, az élelmiszerek árai azonban az átlagosnál nagyobb mértékben, 11,9 %-kal emelkedtek.

2008-ban, az eddigi adatok alapján átlagban éves szinten 6,3-6,4 %-os infláció várható. (A 2007. évi térítési díjakhoz képest 2008-ra vonatkozóan 7,5 %-os mértékű emelés került elfogadásra.)

A 2009-as évre vonatkozóan az éves átlagos drágulási ütem 3,9-4,5 %-ra prognosztizálható. Ezen átlagos inflációs várakozások figyelembe vétele határozta meg a nyersanyag áremelési javaslatot.

A Szolgáltatóval egyeztetve, elismerve a bekövetkezett élelmiszer áremelést, de a 9 %-os emelést nem elfogadhatónak tartva a 7 %-os élelmiszeri nyersanyag költség növekedés elfogadását javasoljuk 2009. évre, ezen emelést figyelembe véve terjesztjük elő a hivatkozott rendeletet módosítását.

Kérem szíveskedjenek a rendelet tervezetét elfogadni.

Tisztelt Közgyűlés kérem, hogy a 2009. évi tervezéshez fogadják el a 2009. évi koncepciót, a határozati javaslat szerint.

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

A Közgyűlés
a Polgármester előterjesztésére az 1992. évi XXXVIII. törvény 70. §-a, valamint a 25/1997. (VI.20.) Kr. rendelet 8. § (3) bekezdése alapján

I. elfogadja Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2009. évi költségvetési koncepcióját az alábbiak szerint.

1. Az intézményi létszám a 2008. III. negyedévi beszámolóval előterjesztett rendelet módosításban szereplő engedélyezett létszámhoz viszonyítva nem növekedhet 2009. évben.
2. A dologi kiadások tervezésénél a 2008. december 31-én hatályos közüzemi díjak alapján kell a tervezést elvégezni, az évközi közüzemi díjemelések miatt többletköltség az előterjesztés szerint nem tervezhető, egyéb dologi kiadásoknál a 2008. évi eredeti előirányzatok tervezhetők.

3. Étkezési kiadásoknál 7,0 %-os élelmezési nyersanyagköltség növekedés vehető figyelembe a tervezésnél.
4. A központi kiadásokon belül a működési/dologi kiadások tervezésekor messzemenő takarékosagra kell törekedni, ezért az igények felmérésénél a kötelező és nem kötelező feladatokat külön kell megtervezni és rangsorolni. A kötelező feladatok a 2008. évi eredeti előirányzat szerint tervezendők, az egyéb feladatokat rangsorolni kell. A kötelező feladatok esetén vizsgálni kell a még elfogadható, minimális szolgáltatás mértékét.
5. Az általános tartalék javasolt mértéke 400 millió Ft.
6. A felújítások fedezetére 400 millió Ft tervezhető.
7. A 2009. évi hitelfelvételre vonatkozó javaslatnál figyelembe kell venni az áthúzódó beruházásokat és a vállalt beruházási jellegű kötelezettségeket.
8. 2009. évre a folyószámla hitel összegét 1.500.000 E Ft összegben határozza meg, felhatalmazza a polgármestert a folyószámlahitel szerződés módosítására azzal, hogy a 2009. évi költségvetésben a kamat, illetve járulékai betervezésre kerüljenek.
9. Az intézmények épületüzemeltetési feladatainak esetleges kiszervezésével kapcsolatban elkészült előterjesztés be kell a Közgyűlés elé nyújtani.

Határidő: 2009. február 28.

Felelős: Gazdálkodási Főosztály vezetője

II. Elfogadja a 2009. évi vagyongazdálkodási koncepciót a melléklet szerint.

III. Az 1-9., valamint II. pontokban rögzítettek és az eddigi gyakorlatban alkalmazott tervezési előírások szerint elkészített költségvetési javaslatot egy olvasatban kell a Közgyűlés elé terjeszteni.

Határidő: 2009. február 15.

Felelős: az előkészítésért a Polgármesteri Hivatal érintett főosztályvezetői,
osztályvezetői
Költségvetés készítésért, koordinálásáért Gazdálkodási Főosztály vezetője
Bizottságok elé terjesztéséért a bizottságok működéséért felelős
osztályvezetők
Közgyűlés elé terjesztéséért a Polgármester

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel!

Debrecen, 2008. november 25.

Kósa Lajos
polgármester